

[Indenrigsministeren.]

endelig en absolut Frihed til Opsigelse, naar Lejligheden skal anvendes til Fribolig efter Stiftelsens Formaal.

Ogsaa i forskellige andre af den nuværende Lovs Opsigelsesbestemmelser er der gjort Forandringer, navnlig i Retning af Lempelser for Ejeren. Jeg skal f. Eks. nævne, at hvis der i en Ejendom findes nogle Lejere, der har boet i Ejendommen over 10 Aar, og andre, som ikke har det, kan Ejeren, naar han vil benytte sin Adgang til, efter at have ejet Ejendommen i et Aar, at opsiges en Lejer for at bebo Lejligheden selv, kun opsiges den ikke 10-aarige Lejer. Jeg har ment, at det i og for sig er berettiget at skelne mellem gamle og nye Lejere, og at man godt kan bevare den nuværende Regel om 10 Aars Anciennetet, men denne bør dog formentlig ikke gælde ubetinget. Der kan forekomme og er faktisk forekommet Tilfælde, hvor Ejeren har en saa berettiget Interesse i at faa netop den 10-aarige Lejers Lejlighed, f. Eks. fordi den ved sin Størrelse, Beliggenhed og lignende er særlig egnet for Ejers Behov. Denne Interesse bør formentlig gaa forud for 10 Aars Ancienneteten, og der er derfor optaget fornødne Bestemmelser herom i Lovforslaget.

Den nuværende Lov har kunnet virke noget ubilligt ved sine ubetingede Opsigelsesregler, ikke alene paa Grund af Opsigelses-tilfældenes udtømmende Karakter, men ogsaa fordi der paa den anden Side ikke var Adgang til at tilkende en Lejer nogen som helst Godtgørelse, ikke en Gang Dækning af Flytningsudgifter, selv hvor dette skulde synes fuldkommen rimeligt. Som et typisk Eksempel herpaa vil jeg nævne, at det efter nuværende Lov stiller sig noget tvivlsomt, om Forretningslokaler kan opsiges, naar Ejendommen skal nedrives, men hvis Spørgsmaalet maa besvares bekræftende, faar Lejeren paa den anden Side ingen som helst Erstatning, selv om Fraflytningen foraarsager ham meget store Tab.

Lovforslaget gaar her ud paa, at ogsaa Forretningslokalerne maa bøje sig for Ejers Fraflytningskrav, naar Ejendommen skal nedrives, men naar Lejeren paa den Maade paa Grund af Ejers økonomiske Interesse i at faa Lejemaalet til at ophøre, maa opgive sin Forretning eller Lejlighed, vil der ifølge Forslaget kunne tilkendes ham en rimelig Erstatning. Det samme gælder i andre Tilfælde, hvor Lejeren i og for sig er uden Skyld i Lejeforholdets Afbrydelse, som derimod skyldes en Interesse hos Ejeren, som bør støttes i at faa Raadighed over det lejede til en økonomisk bedre Anvendelse.

Jeg kommer dernæst til Spørgsmaalet om Retten til Tilflytning til Hovedstaden. Jeg vil her gerne straks sige, at jeg har været ganske overordentlig betænkelig ved at opretholde Indskrænkninger i Borgernes Ret til at tage Bopæl og søge Erhverv, hvor de selv ønsker her i Landet. Jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at en saadan Tilstand efterhaanden kan blive et tveægget Sværd for selve de Kommuner, hvortil Tilflytning er begrænset. Men her er der det mærkelige Forhold, at paa dette Omraade er alle Partier i Hovedstadskommunernes Kommunalbestyrelser enige, selv om jeg baade i Finansborgmesterens og i enkelte Ordføreres Taler finder Udtryk for lignende Betæneligheder som dem, jeg her har anført.

Denne enstemmige Tilkendegivelse af, at Tilflytningsrestriktionerne i hvert Tilfælde ikke pludselig kan ophæves, har jeg ikke ment at kunne undlade at tage Hensyn til, men jeg har dog ment, at Tiden nødvendiggør visse Lempelser.

For det første bestemmes det i § 15, at der skal en positiv Vedtagelse til i Kommunalbestyrelsen for at sætte Tilflytningsbestemmelserne i Kraft, ligesom der gives Adgang for Kommunalbestyrelserne til til enhver Tid at sætte de paagældende Bestemmelser ud af Kraft. Forretningslokaler uden Beboelse og Enkeltværelser er helt unddraget Tilflytningsreguleringen. Desuden har jeg fundet det rimeligt at tillade Personer, der i et vist Tidsrum har haft varigt Arbejde eller Næring i Kommunen, at leje Bolig i den. I saadanne Tilfælde tror jeg ikke, det gaar an vedblivende at forholde den paagældende Bopælsretten. Endelig har man ophævet den nuværende Regel om Enstemmighed som Betingelse for at give Tilladelse til Tilflytning ud over de særligt nævnte Tilfælde. Efter Forslaget her skal Boligretten kunne give Tilladelsen med almindelig Stemmeafstemning, naar ganske særlige Omstændigheder skønnes at være til Stede.

Med Hensyn til Sættelsen af den Boligret, hvortil Afgørelse er henlagt i alle de Sager, der efter Lovforslaget kan indankes, vil man se af § 18, at Boligretten skal kunne sættes af en juridisk Dommer og 2 Læggdommere, nemlig en Ejer og en Lejer. Selve Apparatet bliver altsaa betydelig mindre end ved den i 1924 foreslaede Boligret, hvor der jo i øvrigt ikke var Adgang til Appel, og ogsaa mindre end ved den nuværende Nævn, hvor 5 Medlemmer skal til for at behandle en Sag.

En Mængde Smaasager kan formentlig